

ÅRSRAPPORT 2013

<<INNHold>>

Forside/Innhold__side 2

Om proLAR__side 3-4

Takk for støtte__side 5

Styret og ansatte/adm/Brukerrepresentanter__side 6-7

Økonomi__side 8-9

Organisasjonens vedtekter__side 10-11

Medlemmer__side 12

Samarbeid med andre brukerorganisasjoner__side 13

Internasjonalt samarbeid__side 14-15

Aktivitet__side 16-17

Kurs/konferanser og arb.gr./utvalg__ side 18

Prosjekt SMIL __side 19-20-21-22

Hepatitt C__side 23

Nasjonalt brukerundersøkelse av LAR pasienter__side 24

Implementering Retningslinje LAR/gravide__side 25

Til slutt__side 26

Om proLAR

Organisasjonens navn er **proLAR, - Nasjonalt forbund for folk i LAR.**

Den 5. november 2007 ble foreningen stiftet av tidligere opiatavhengige som da var brukere i legemiddelasistert rehabilitering (LAR).

At rusavhengige fikk "pasientrettigheter" i 2004 var selve bakgrunnen for etableringen av organisasjonen proLAR.

En annen viktig faktor for etableringen, var de store regionale forskjeller som brukere av LAR behandling opplevde. Praksisen ble opplevd som svært krenkende og stigmatiserende for mange brukere.

proLAR sine hovedoppgaver skulle bli/ og er fortsatt: "Å jobbe aktivt for at brukere/pasienter i legemiddelasistert rehabilitering - skal ha de beste forutsetninger til å kunne oppnå en god rehabilitering og få økt livskvalitet"

Et annet viktig mål var å kunne dele vår brukererfaring med fagfelt og kompetansesentre for så å kunne bidra til endringsprosesser på systemnivå.

Å bistå brukere på individnivå har også vært/og er et viktig supplement som vår organisasjon tilbyr brukere i legemiddelasistert rehabilitering.

Med fokus på egen medvirkning i eget behandlingsforløp, oppfordrer vi brukere til å ta ansvar og kreve sine rettigheter ift pasientrettighetsloven.

Som brukerorganisasjon for LAR pasienter er vi svært opptatt av at legemiddelet metadon, buprenorfin eller subuxone alene ikke gir den hjelp mange trenger. R` i LAR har altfor lenge vært en mangelvare for mange av pasientene, og viktigheten av god sosialfaglig oppfølging, tilrettelagte aktiviteter, meningsfull hverdag med arbeidstiltak og stor grad av individuelle hensyn må ivaretas bedre.

Alle LAR pasienter har ulike behov - og trenger individuelt tilrettelagte tjenester.

Første skritt i riktig retning starter allikevel med en god fastlege, en henvisning til spesialisthelsetjenesten, og oppstart i LAR systemet.

LAR medisinene vil gi bruker en ro og stabilitet som kan legge grunnlag for en optimal rehabilitering. Lavterskeltiltak og fokus på skadereduserende tankegang vil på sikt kunne gi gode resultater.

Vi vet at substitusjonsbehandling virker og er avhengige av et godt tilbud.

Vi er en medlemsbasert organisasjon med registrerte hovedmedlemmer/støttemedlemmer. Siden 2007 og frem til nå, har vi ca 900 medlemmer totalt på landsbasis.

Vi er delaktige i arbeid på systemnivå og har siden oppstart sittet i ulike arbeidsgrupper, ekspertgrupper, ressursgrupper og brukerutvalg. Vi samarbeider med flere ulike kompetanse-sentre, pasient - og brukerombud, fylkesmenn/rusrådgivere, kommunale tiltak og andre bruker og pårørende organisasjoner på feltet.

I 2013 har proLAR blitt styrket med flere engasjerte LAR brukere som har ønsket å bistå vår organisasjon, og vår hovedoppgave. Dette kan dere lese mer om på side 9 i rapporten.

Etterspørsel og behovet for brukermedvirkere på system og individnivå øker og øker slik vi opplever det.

LAR som leverandør av en helsetjeneste har fått større og større utfordringer etter hvert som tiden har gått, og vi merker at flere og flere pasienter tar kontakt med oss som brukerorganisasjon for råd og støtte. Mange opplever fortsatt mye mistillit og skam, særlig i saker hvor andre instanser er involvert pga familie/barn.

proLAR er opptatt av at vi som brukere skal bli sett og hørt. Vi vet ofte hvordan eller hva som må til for å endre eller bedre situasjonen vi står i.

Vi opplever at mange som har vært i LAR over lengre tid, mister tillit og respekt til sine LAR konsulenter, pga en vanskelig fortid og lang rushistorikk. Dette gir seg utslag i daglige henteordninger, medikamentbytte og dose endring. Ofte gjøres dette på en svært uheldig måte, noe som igjen resulterer i et dårligere og mer destruktivt mønster.

Vi har det siste året vært mye inne i enkelt saker hvor "brukers" rettigheter har blitt tilsidesatt og neglisjert. Ofte er dette saker hvor straff og sanksjoner blir brukt som reaksjonsmåte ovenfor brukerne.

Dette har ofte løst seg ved at vi har engasjert oss inn i sakene, og kommet med råd og innspill til løsning. Pga stort press på andre oppgaver, har vi ikke klart å følge alle de som tar kontakt, men videreformidlet saken videre til rette instans.

Vår visjon:

"proLAR skal jobbe aktivt for at pasienter i LAR - skal ha de beste forutsetninger til å kunne oppnå en god rehabilitering og få økt sin livskvalitet"

Takk for støtten!

proLAR vil i sin årsrapport trekke frem sine viktigste støttespillere som har gjort vårt arbeid i 2013 mulig

Helsedirektoratet

proLAR driftes i all hovedsak med midler fra Helsedirektoratet. Dette er fra post 0761.70 på statsbudsjettet.
Stor takk til Helsedirektoratet.

Stiftelsen Scheibler

proLAR har ved flere år blitt støttet økonomisk av Stiftelsen Scheibler. I 2013 gikk Scheibler inn med ny prosjektstøtte til SMIL kull 3.
Stor takk til Scheibler for uvurdelig støtte.

Reckitt Benckiser

proLAR fikk økonomisk støtte av Reckitt Benckiser i 2013.
Stor takk til Reckitt Benckiser for faglige råd og støtte.

Helse Sør øst

proLAR fikk i 2013 økonomisk støtte til drift.
Takk til Helse Sør øst.

MSD Norge

proLAR fikk i 2013 økonomisk støtte til sitt prosjekt "Det er DIN lever".
Takk til MSD Norge.

Støttemedlemmer

proLAR takker alle som har tegnet seg som støttemedlem og betalt frivillig innbetaling i 2013.

Søgne og Greipstad sparebank

proLAR fikk i 2013 økonomisk støtte til sommer fest og lillejulaften fest på Klepplandsgården. Takk til Søgne og Greipstad sparebank!

Søgne kommune

proLAR takker for at vi får benytte lokalene som huser våre kontorer gratis, og for gratis strøm
Takk til Søgne kommune.

Spareskillingsbanken

proLAR fikk i 2013 økonomisk støtte til sommerleir i 2014.

Vi takker så mye for støtte til vårt sommerprosjekt "Camp Lillesand"

Sparebank Sør

proLAR fikk i 2013 økonomisk støtte til innkjøp av babystoler/bilstoler til vårt prosjekt SMIL.

Takk for støtten.

Styret og ansatte

proLAR er stolte over å ha et godt fungerende styre med en blanding av brukere og fagfolk. Vår erfaringskompetanse og fagfolks faglige kompetanse har vært en miks vi har satt pris på.

Ved årsmøte den 22.04.2013 ble dette styret valgt inn:

Styreleder

Lena Marie Brun (LAR bruker)

Nestleder

Gudmund Johnsen Wisløff (Natthjemmet Oslo/Kirkens bymisjon)

Styremedlem

Tina Merete Vestergaard (LAR bruker)

Styremedlem

Anna Sabina Soggiu (NAV bydel Oslo)

Styremedlem

Geir Asle Holum (LAR bruker)

Styremedlem

Ida Kristine Olsen (Tidl LAR bruker)

Det ble i 2013 avholdt 6 styremøter.

Administrasjon og prosjektledelse

proLAR er en brukerstyrt organisasjon. Det betyr at all drift og ledelse utgjøres av brukere i LAR. For oss er dette viktig, og noe vi setter høyt. En brukerorganisasjon skal leves og driftes utifra brukerperspektivet, og videreutvikles derfra.

Ronny Bjørnestad har i 2013 vært ansatt som daglig leder.

Stine Kaaløy Bernhardsdatter har etter tidligere år i praksis ved proLAR, blitt ansatt 50 % fra 01.01.2013 og ut 2015 med lønnsmidler fra NAV.

Ida Kristine Olsen har siden 01.01.2013 hatt en 30 % stilling i administrasjon.

Lena Marie Brun har som styreleder hatt en stillingsbrøk hos proLAR i 2013. *proLAR fikk vinter 2013 avtale med Fagrådet - Rusfeltets hovedorganisasjon, om leie av lokale i deres kontorfellesskap i Nedre slottsgate 7, 0157 Oslo. Vi kjøpte derfor inn nytt kontorutstyr, pc og møbler slik at kontoret var klart til 01.01.2014 for bruk.*

SMIL "Sammen midt i livet"

Prosjektleder Ida Kristine Olsen ansatt i 70 % prosjektstilling.

Prosjektansatte i SMIL:

Elisabeth Egeland, Rikke Hennem Pedersen, Laila Aanensen, Liv Karine Smestad, Vivian Bentsen og Sandra Wold Biard.

Prosjektansatte har vært leid inn med ulike avtaler gjennom samlingene.

Innleide fagkompetanse:

Birgitta Rende

Lise Åsmundstad

Brukerrepresentanter 2013

Britt eva Nordstrand, Frode Rørstad, Carina Helene Jørgensen, Marianne Astrid Jørgensen, Lena Marie Brun, Tina Merethe Vestergaard, Frank Hult og Roger Løvik.

Økonomi

proLAR har siden oppstart i 2007 mottatt driftsstøtte via post 0761.70 fra statsbudsjettet. Dette legger rammene for vårt daglige arbeid.

I 2013 mottok vi midler til drift fra Helsedirektoratet. Dette utgjorde mesteparten av våre inntekter.

proLAR søker hvert år midler fra post 0761.70 via Helsedirektoratet.

Stiftelsen Scheibler er også en viktig støttespiller for proLAR. I 2013 fikk vi gjennomslag på vår søknad om støtte til siste avsluttende del av prosjekt SMIL sitt kull nr 3.

Helse sør øst, Reckitt Benckiser, MSD Norge, Søgne og Greipstad sparebank, Spareskillingsbanken, Sparebank Sør og støttemedlemmer støttet også vår organisasjon i 2013.

Dette er midler som organisasjonen har søkt inn for å gjennomføre lokal aktivitet, sommerleir og prosjekter.

Prosjekt SMIL < **sammen midt i livet**> avsluttet kull (2) mai 2013 og startet kull (3) august 2013. Siste halvdel av kull (3) avsluttes sommer 2014. Prosjektet har hatt egen økonomisk ramme, med midler fra Helsedirektoratet og Stiftelsen Scheibler.

Totalt inntekter har i 2013 utgjort kr 2.598.250,-

Totalt driftsutgifter har i 2013 utgjort kr 2.561.452,-

Administrasjon og Styret har i 2013 hatt fokus på gode og ansvarlige økonomiske forhold. Dette har derfor resultert i et positivt resultat for proLAR.

For 2013 har organisasjonen hatt 2,5 antall årsverk i administrasjon og prosjektledelse.

De største utgiftspostene er lønnskostnader a 2,5 årsverk pluss prosjektansatte inkl sosiale utgifter, kr 1.205.930,-

Samlet betyr dette at organisasjonen har hatt et overskudd i 2013 a kr.38.620,-

Det betyr at egenkapital pr 31.12.2013 gjøres opp med et pluss på kr.38.620,-

proLAR har i sitt regnskap avsatt midler som tilhører videreføring av prosjekter som strekker seg inn i 2014. Fra 2013 regnskapet er det avsatt 262.000,- til videreføring for 2014.

Fokus på økonomi og gode rutiner vedr økonomi har i 2013 blitt håndtert på en god måte. Organisasjonen har derfor et godt resultatregnskap. Styret vil innstille på videre drift av organisasjonen og står samlet om denne avgjørelsen.

Arbeidsmiljøet

Arbeidsmiljøet vurderes som godt.

Viktigheten av gode og konstruktive tilbakemeldinger er svært viktig for en brukerorganisasjon. Brukermedvirkning innad i organisasjonen har bidratt til å få frem aktive brukerrepresentanter.

Det har ikke vært mye sykefravær, og heller ikke rapportert om skader.

Likestilling

Styret har ut ifra en vurdering av bedriftens virksomhet ikke funnet det nødvendig å iverksette spesielle tiltak med hensyn til likestilling.

Kjønnsfordelingen blant ansatte og styremedlemmer pr. 31.12.2013 er 5 kvinner og 2 menn.

Når vi skal rekruttere nye ansatte i proLAR vil vi legge vekt på at vi har en jevn fordeling av kvinner og menn da vi mener dette er godt for arbeidsmiljøet. Allikevel går kvalifikasjoner og egnethet foran hensynet til kjønnsfordeling i en eventuell ansettelsesprosess.

Ytre Miljø

Selskapets drift forurensar ikke det ytre miljøet.

Oslo 17.03.2014

Styreleder Lena Marie Brun

Styremedlem Tina Merete Vestergaard

Styremedlem Anna Sabina Soggiu

Nestleder Gudmund Johnsen Wisløff

Styremedlem Ida Olsen

Daglig leder Ronny Bjørnstad

Organisasjonens vedtekter

§1 Formål

proLAR sitt formål skal være å jobbe for at pasienter i LAR får økt kunnskap om og innflytelse på LAR-tilbudet, og blir gitt de beste forutsetninger for å oppnå en vellykket rehabilitering og en god livskvalitet.

§2 Forbundets navn

Forbundets navn skal være "proLAR - NASJONALT FORBUND FOR FOLK I LAR"

§3 Prinsipper for organiseringen

proLAR er et selvstendig og selveiet forbund som er partipolitisk og religiøst uavhengig. proLAR består av en administrasjon og et demokratisk valgt styre.

§4 Medlemmer

Medlemskap i proLAR er gratis for alle ordinære medlemmer. Som ordinære medlemmer regnes kun LAR-brukere. Støttemedlemmer kan være enkeltpersoner, offentlige instanser eller næringsvirksomheter. Kontingent for støttemedlemskap skal være minimum kr. 200. Forbundet skal ha et register over medlemmer.

§5 Årsmøtet

Årsmøtet er forbundets høyeste organ der alle registrerte medlemmer har adgang og ordinære medlemmer har stemmerett. Et stemmeberettiget medlem kan gi skriftlig fullmakt til et annet medlem.

Ordinært Årsmøte skal avholdes éen gang pr. år og senest innen utgangen av aprilmars.

Innkalling skal være skriftlig og med 4 ukers varsel.

Bekjentgjøring på proLARs hjemmeside anses for skriftlig innkalling.

Forslag som skal behandles på årsmøtet må være styret i hende innen 1 uke før Årsmøtet.

Årsmøtet skal behandle:

1. Valg av styre
2. Godkjenning av årsberetning og årsregnskap
3. Godkjenning av handlingsplan og budsjett
4. Innkomne saker
5. Vedtektsendringer
6. Oppløsning av foreningen.

Endringer av forbundets vedtekter kan skje ved 2/3 flertall av de fremmøtte samt fullmaktsstemmer. Det skal skrives protokoll fra Årsmøtet.

Ekstraordinært Årsmøte kan innkalles av styret eller etter krav til styret fra minst 20 % av registrerte medlemmer. Styret skal da innkalle til møte innen 4 uker.

§6 Styret

Forbundet skal ha et styre på 4 til 7 medlemmer etter Årsmøtets beslutning. Tjenestetid er 2 år og gjenvalg kan finne sted. Styret velger selv sin leder og nestleder.

Styret har det øverste ansvar for driften av forbundet, og skal utarbeide årlige handlingsplaner og budsjetter. Styret skal innkalle til og forberede Årsmøtet. Styret skal ansette nødvendig administrativt personale og organisere og utvikle forbundet slik at det settes i stand til å gjennomføre formålet, jfr. § 1.

Styremøter skal avholdes minimum 4 ganger pr. år.

Innkallelse til ordinært styremøte med sakliste skal sendes ut minst 1 uke før styremøtet. Det skal skrives protokoll som godkjennes på påfølgende styremøte. Daglig leder har møterett i styremøter, men ikke stemmerett. Daglig leder eller annen ansatt er sekretær for styret. På hvert styremøte velges en sekretær som skriver møtereferat. Dersom antall styremedlemmer er et partall har styreleder dobbeltstemme

§7 Økonomi

proLAR skal ha ekstern revisor og regnskapsfører. Forbundets regnskapsår følger kalenderåret. Regnskapet skal senest 15. april være godkjent av revisor.

§8 Disposisjon

Styreleder alene eller to av styrets medlemmer i fellesskap signerer og disponerer for forbundet. Disse har også fullmakt til å gi administrativt personell disposisjonsrett til forbundets konti.

§9 Bruk av illegale rusmidler

Styremedlemmer og ansatte i proLAR skal utad og i alle sammenhenger være representative for LAR-brukere. Alle som representerer proLAR skal opptre edruelig. Ved mistanke om rus skal vedkommende ha anledning til å forklare seg. Ved åpenhet om rusproblemer vil styremedlem/ ansatt kunne få permisjon fra sitt verv etter vurdering i styret.

§10 Konflikthåndtering

Ved eventuelle misligheter eller konflikter blant styremedlemmer og/ eller ansatte i proLAR, skal styreleder innkalle de involverte parter til møte. Administrasjonen er alltid å regne som involvert part. Ved misligheter skal vedkommende gis en – 1 – mulighet til å umiddelbart gjøre opp for seg.

§11 Utestengning

Medlemmer som aktivt motarbeider proLAR sitt formål og virke som vedtatt av Årsmøtet kan utstenges midlertidig eller varig. Dette krever 2/3 av styrets stemmer og skal meddeles skriftlig.

§12 Oppløsning

Hvis styret med 2/3 flertall finner at det ikke er grunnlag for å fortsette virksomheten skal det forelegges spørsmål om oppløsning av forbundet for Årsmøte, som med 2/3 av de fremmøtte kan beslutte oppløsning. Organisasjonens eiendom og penger skal gå til organisasjon med liknende formål.

Medlemmer

Vi trenger nettopp deg som medlem. Jo flere vi er - jo sterkere er vi!!

proLAR er en medlemsbasert brukerorganisasjon for folk i LAR. Dette er våre hovedmedlemmer med gratis medlemskap.

Våre støtte-medlemmer, pårørende og/eller fagfelt oppfordres til å betale en kontingent a kr 200 pr år. (Frivillig)

Pr 31.12.2013 hadde proLAR 837 hovedmedlemmer på nasjonalt plan, og ca 90 støtte-medlemmer.

Våre medlemmer er spredt utover hele landet.

Mål for 2014 er å få økt medlemsmasse og flere aktive brukerrepresentanter.

Mange av våre medlemmer opplever mye ustabilitet ift bolig. Flytting fra kommunale boliger til private og vice versa gjør at vi ofte får materiale og annen informasjon sendt i retur.

Vi prøver å spore ny adresse men det lar seg ikke alltid gjøre. Husk å meld ifra dersom du ikke lenger mottar informasjon fra oss.

Som brukerorganisasjon er det viktig å ha medlemmer. Våre medlemmer gir organisasjonen et større mandat til å snakke på vegne av brukerne. proLAR forsøker etter beste evne å ivareta og videreformidle "budskap" som vi hører om via medlemsmasse og andre LAR brukere i hele landet.

proLAR vil for året 2013 takke alle sine medlemmer som gir støtte og support over de oppgaver vi arbeider med.

Vi takker for all ris og ros, og for at så mange av dere kontakter oss og deler av deres erfaringer. Dere holder organisasjonen levende!

Vår hjemmeside www.prolar.no

Ny side lanseres i begynnelsen av 2014.

Vi trenger nettopp deg som engasjert og aktiv medlem!

Samarbeid med andre brukerorganisasjoner

Et av våre største arenaer for samarbeid er forumet **Riktig Retning**. Der er alle de største brukerorganisasjonene på rusfeltet representert.

Forumet Riktig Retning skal fokusere på saker vi kan enes om, for en bedret hverdag for rusavhengige.

Riktig Retning besto i 2013 av organisasjonene RIO, FHN, MARBORG, LAR nett Norge og proLAR.

proLAR er medlem av paraplyorganisasjonen Fagrådet - Rusfeltets hovedorganisasjon.

Våre nærmeste søsken organisasjoner

FHN - Foreningen for human narkotikapolitikk

Brukerforeningen LAR nett Norge

MARBORG Nord Norge

proLAR var 19. november 2013 sammen med

FHN - Foreningen for en human narkotikapolitikk, på årets Stoffbrukerdag for å be politikere om en ny og mer verdig ruspolitikk for de som fortsatt faller mellom alle stoler.

Filmen "Magnus - en vårdag" ble vist på storskjerm inne på stortinget og det var debatt etterpå.

Internasjonalt samarbeid

euroNPUD

proLAR er med i et internasjonalt samarbeid hvor brukerorganisasjoner fra 11 forskjellige europeiske land deltar.

Arbeide videreføres i 2014.

Correlation hepatitis c initiative

proLAR var i 2013 i Portugal for å lære mer om Hepatitt c som globalt problem, samt ha training sessions sammen med andre brukeraktivister fra europa.

Are you interested in starting HepC activities ?

hepC
European Initiative
Hepatitis C and Drug Use

**September 30 - October 2
2013, in Porto, Portugal**

The Swedish Drug User Union and INPUD are organising a Hepatitis C capacity building training seminar for Drug User Activists in the framework of the 'Hepatitis C and Drug Use Initiative'.

The three-day training on HepC activism will provide you with state of the art information on:

- HepC prevention, treatment and care
- examples of HepC activism
- planning local action

Activist and peer workers from all over Europe are invited to apply for this seminar.

Participation, travel & accommodation are free.

If interested, please contact: eliotalbers@inpud.net

www.hepatitis-c-initiative.eu

Correlation
EUROPEAN UNION
COOPERATION AND HUMAN
ASSISTANCE

INPUD

Di Regeenboog Groep / Correlation Network
PO Box 10287
1001 EW Amsterdam The Netherlands
Phone: +31 20 5317800
administrator@correlation-net.org

Swedish Drug Users Union
Svenska Drogbrukarens Union
NOTHING ABOUT US WITH/OUT US!

with financial support from the Drug Prevention and Information Programme (DPIP) of the European Union

Neither the European Commission nor any person acting on its behalf is liable for any use of information contained in this publication.

Harm Reduction International

proLAR var på årets "harm reduction" konferanse i Vilnius, Litauen den 9 -12 juni 2013. Brukeraktivister fra hele verden var på denne fantastiske bra konferansen.

INPUD

proLAR er medlemsorganisasjon/nettverksmedlem i INPUD (International network of people who use drugs)

Danmark

proLAR har tidligere år besøkt brukerforeningen i København og deltatt på arrangementer ved deres lokale.

Da Valmuen, en av Danmarks heroinklinikker åpnet i 2011 var vi på omvisning. Vi har siden den gang holdt kontakten med våre danske venner i den danske brukerforeningen om utviklingen, og besøkte de sommer 2013.

Sverige

proLAR har etablert et nært bånd til Den Svenske brukerforeningen (SDUU) i Stockholm. Vi har i løpet av 2013 møttes ved flere anledninger, og har utvekslet erfaringer.

Vilnius Litauen 2013 - Internationale Harm Reduction konferanse; proLAR, Svenske brukerforeningen, Danske brukerforeningen og FHN.

Øvrig aktivitet i 2013

Tilhørighet og samhold er viktig og grunnleggende for en brukerorganisasjon som proLAR. Vi vil at flere brukere skal ha mulighet til å engasjere seg, delta, og føle seg som en viktig del av et større fellesskap.

Brukerhuset

Ledelse og administrasjonen i proLAR har gjennom 2013 hatt kontor sentralt plassert i SØGNE, Vest Agder.

proLAR ser det som en fordel å ha lokaler i tett tilknytning til kommunens lavterskel bo tilbud. Terskelen for å oppsøke oss er senket, og vi opplever at antall besøkende både fra medlemmer, fagpersoner/samarbeidspartnere ol.har økt.

Kontoret er åpent hver dag mellom kl. 09.00 - 15.30
Hver torsdag fra kl. 11.00 - 13.00 har vi felles lunch.

Huset har et eget oppholdsrom der kaffe, te, brødmatt, massasjestol, lesestoff og eget «arbeidshjørne» med datamaskin er tilgjengelig.

Vi har gjennom året forsøkt å imøtegå de ulike behovene og ønskene som våre medlemmer har hatt. Vi har bistått i klagesaker, ansvarsgruppemøter, barnevernssaker, og annen møtevirksomhet. Vi har også bistått i situasjoner av mere praktisk art, som leting etter bolig, rydding/vasking, følging til lege, kontakte avrusingsenheter/LAR, og bistått så langt det har vært mulig i enkeltsaker knyttet til beboerne i Klepplandsveien, og våre medlemmer ellers i landet.

Oslo kontor

proLAR har lenge ønsket et Oslo kontor. Dette har vi nå fått, og er i utvikling ift hva kontoret skal tilby og hvem som skal arbeide derfra.

Lena Marie Brun, som er organisasjonens styreleder har sin base fra kontoret.

Adresse: Nedre slottsgate 7, 0157 Oslo - 4.etg.

Samme lokalisasjon som Fagrådet, Rus og samfunn, LAR Nett Norge og A-larm.

Sommerfest og Julefeiring

Vi er så heldige å ha gode og engasjerte naboer og samarbeidspartnere, som gjorde det mulig å arrangere både sommerfest og julefeiring i år igjen.

Aina og Thore Stensland har ei lue som ligger et steinkast fra proLAR sitt lokale i Søgne. I samarbeid med Thore og Aina, Frivilligsentralen og Søgne og Greipstad sparebank fikk arbeidskomiteen laget i stand to flotte tilstelninger i 2013.

Vi hadde flere planleggingsmøter der både proLAR, Frivilligsentralen og våre husvenner deltok.

Lille julaften 2013 hadde proLAR åpent hus hvor flere kom innom på grøt, kaffe og kaker.

Konferanser, utvalg, råd og arbeidsgrupper

Konferanser i Norge:

proLAR benytter seg av mulighetene til å være tilstede på de konferanser som arrangeres av ulike instanser hvor rusfeltet er representert.

Fagrådet - rusfeltets hovedorganisasjon arrangerer hvert år flere konferanser som vi opplever som svært gode.

Vi har i løpet av året forsøkt å ha med oss aktive medlemmer på ulike kurs og konferanser som har vært arrangert på rusfeltet. Dette har vært en bevisst måte å inkludere medlemmer, deltagere i SMIL, og brukere av brukerhuset på. Et mål har vært at medlemmer skal få lyst til å engasjere seg på systemnivå, og delta i ulike fora som omhandler dem.

Vi har knyttet til oss flere ressurspersoner som på ulike måter nå bistår organisasjonen med sine erfaringer, både i arbeidsgrupper, SMIL prosjektet, Hepatitt C kampanjen, og i arbeidet med vår nasjonale brukerundersøkelse.

For våre frivillige/brukerrepresentanter og ansatte hadde vi i nov 2013 en felles samling på Kringler gjestegård ved Nannestad, hvor vi sammen diskuterte og la planer for proLAR sine fanesaker og arbeidsoppgaver.

Eksempler utvalg og Arbeidsgrupper:

Ekspertråd ROP-Nasjonal kompetansetjeneste
brukerROP- Helsedirektoratet
Referansegruppe Legespesialitet rusmedisin
Brukerrådet OUS- Oslo universitetssykehus
Brukerråd KPH- Sørlandet sykehus
ARA brukerråd- Sørlandet sykehus
ARA arbeidskomite- Sørlandet sykehus
Ildsjelprisen KPH - arbeidskomite
Arbeidsgruppe Byglandsfjord ARA
Styringsgruppe SEPREP- Sørlandets sykehus
Styremedlem i Dr. Olsen seminar arbeidsgruppe
Brukerråd Loland behandlingssenter m.f

Prosjekter

SMIL ☺ "sammen midt i livet"

SMIL er et brukerstyrt prosjekt for mødre i LAR (Legemiddel Assistent Rehabilitering) som har barn mellom 0 og 2 år.

SMIL har plass til 10 kvinner og 10 barn fra ulike deler av Norge.

SMIL er gratis for deltagerne og alle utgifter inkl. reise, opphold og aktiviteter er dekket.

SMIL tilbyr deltagerne 5 faglige samlinger a` 5 dager hver gang, samt en weekend-tur gjennom ett år.

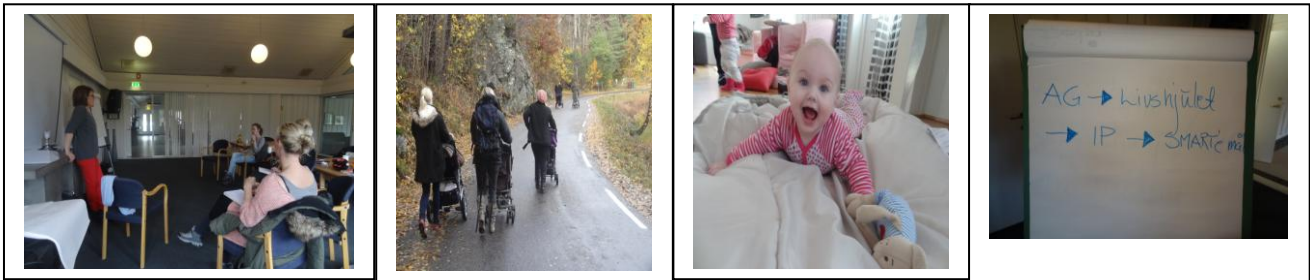
Vi har også hatt jevnlig kommunikasjon med hverandre gjennom et lukket forum på internett.

Vi i SMIL er overbevist om at felleskap og gode opplevelser er grunnleggende for endring og utvikling. Å mestre ting sammen, gjør det lettere å snakke om vanskelige ting..

Mestring gjør at selvfølelse og livskvalitet øker, samtidig som "likemannsperspektivet" og "hjelp til selvhjelp" legger gode rammer for å kunne ta imot råd og veiledning.

Vi har hatt som mål at alle samlingene skal inneholde følgende elementer:

- *Faglige temaer*
- *Individuelle samtaler*
- *Sosialt felleskap*
- *Kulturelle opplevelser*
- *God mat og drikke*
- *Barna våre*

I løpet av 2012 har 14 mødre og 17 barn deltatt i SMIL!

SMIL 2.kull startet opp i august 2012, og ble avsluttet Mai 2013.
8 mødre og 8 barn deltok på samlingene.

SMIL 3.kull hadde oppstart i oktober 2013, og avsluttes August 2014.
7 mødre og 10 barn deltar på samlingene.

Alle samlingene ble holdt på Kristiansand feriesenter,
eksl. Avslutningstur kull 2.(Grand Canaria)

Mødrene har kommet fra ulike deler av landet, fordelt slik:

Rogaland- 3 personer
Østlandet- 4 personer
Sørlandet- 2 personer
Vestlandet-4 personer
Midt Norge-1 person

Barna:

Gutter: 4 stk. Jenter: 13 stk.

Alder ved oppstart:

Fra 2 mnd - til 3 år.

10 barn var under 1 år, 3 barn var 1 år og 4 barn var fylt 2 år ved SMIL oppstart.

Ansatte:

Prosjektleder Ida Kristine Olsen, **prosjektmedarbeidere** Rikke Hennem Pedersen ,Elisabeth Egeland, Laila Rudi Aanensen og Lise Aasmundstad.

Faglige bidragsytere: Gabrielle Welle-Strand og Birgitta Rende

Barnepassere: Vivian Bentsen, Liv Karine Smestad, Sandra Malm og Sandra Wold Biard.

SMIL samlingene 2013:

Hvert av SMIL kullene strekker seg over to kalenderår. Så det er gjennomført avsluttende halvår av 2.kull og første halvdel av 3.kull i løpet av 2013.

Samling januar 2013 (avsluttende halvår Kull 2.)

Fagbolker med Birgitta Rende.

TEMA: Skyld og Skam. Transaksjonsanalysen og kommunikasjon.

Nada akupunktur

Tegning og modellkitt.

Individuelle behandlinger/samtaler med Laila Aanensen

Planlegging av avsluttende samling i mai, og familiehelg.

Familiehelg april 2013

Familiene bodde i hver sin hytte med sine gjester, og hadde ansvar for frokost og kveldsmat i hyttene.

Tur til Dyreparken lørdag.

Utelek på stranden med barna og spill for de voksne på kvelden.

22 personer med stort og smått (inkludert 3 ansatte barn), deltok på familiehelgen. Vi hadde gleden av å ha med oss 3 fedre.

Siste samling kull 2, -Mai 2013

Avslutningstur til Grand Canaria.

7 mødre med 7 barn, og 3 ledere reiste sammen.

Vi hadde mange gode individuelle samtaler på denne turen. Refleksjoner fra året som har gått, IP/AG og jobbing med planene fremover for å nå sine individuelle mål.

Kristiansand august 2013 (Oppstart Kull 3.)

Bli kjent samling.

Tur til Dyreparken, og gjennomgang av ulike temaer og innhold i SMIL.

Utdeling av skrivebøker og kurs materiell.

Informasjon om proLAR.

Individuell stressmestring/massasje.

Kristiansand oktober/november 2013

Arbeidet med Ansvarsgruppe metodikk, Individuell plan og SMARTE mål med Lise Aasmundstad. Introduksjon av lukket FB gruppe og oppretting av profiler.

Utflukt til Dyreparken.

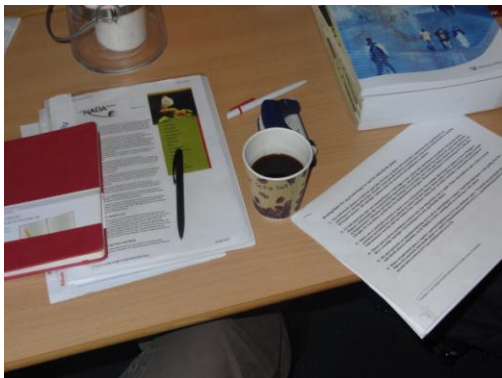
Visning av SMIL filmen.

Individuelle samtaler og massasje med Laila Aanensen.

Kristiansand Desember 2013

Arbeid med SMARTE mål og søknadsskriving ved Lise Aasmundstad,
Vi pepperkaker, julenissen kom på besøk, vi fant mandel i grøten, og julebord i
Kristiansand. Humorgalla i Kilden kulturhus for de voksne.
Individuelle samtaler med Laila og Lise.
Stressmestring/massasje.

Vi har hatt barnepass for barna under arbeidet med de faglige temabolkene

Hepatitt C "Det er DIN lever"

I Norge sies det at så mange som 25 - 30 000 personer er smittet av HCV viruset, hepatitt c. Hvor mange som smittes årlig er usikkert, men trolig er det rundt 500 stk. Rusavhengige utgjør majoriteten av de som utvikler kronisk hepatitt og ca 80 % av injiserende brukere har denne sykdommen.

proLAR startet høsten 2012 opp en informasjonskampanje og lagde egen brosjyre om hva man som bruker bør undersøke og spørre sin fastlege om.

Målet var at flere mennesker i LAR skulle sjekke egen status, og vurdere behandlingsmuligheter. Hepatitt c er en snikende sykdom, som kan ligge lenge før man merker noe, mange vet ikke om de er smittet eller hvilke genotype de har. Brosjyren vi lagde skulle være enkel, brukervennlig og gi brukerne de verktøy de trenger for å ta dette opp med sin fastlege.

Gamle myter og skrekkehistorier om bivirkninger har gjort at mange ikke tør eller har orket å ta tak i behandlingsmulighetene. Som brukerorganisasjon trengte vi å sette oss mer inn denne problematikken, og vi har via dette prosjektet fått bedre kunnskap om ny forskning, behandlingsresultater og medikamentenes virkning. En annen viktig målsetting med prosjektet var å dele vår nye kunnskap til brukere, slik at flere får riktig informasjon.

Brosjyrene sendes ut og distribueres til samarbeidspartnere, LAR sentre, legesentre, og andre instanser iløpet av 2013.

Det er DIN lever -

Et samarbeidsprosjekt med MSD Norge. Takk for godt samarbeid!

Nasjonal brukerundersøkelse

proLAR begynte sommer 2013 å planlegge gjennomføring av en nasjonal brukerundersøkelse av landets LAR pasienter. Vi satte ned en prosjektgruppe bestående av; *Lena Marie Brun, Tina Vestergaard, Geir Holum og Ronny Bjørnstad. I startfasen hadde vi innleid Tone Øiern som del av prosjektgruppa.*

Etter mye arbeid med prosjektbeskrivelse og målsetting for å finne relevante og viktige spørsmål, lagde vi et spørreskjema som tok for seg 40 spørsmål, og 10 "er du enig eller uenig" utsagn.

proLAR henvendte seg til Helseforetakenes LAR avd/klinikker og ba om hjelp ift utsendelse.

Sammen med spørreskjema hadde vi lagt ved et infoskriv og en ferdig frankert svarkonvolutt adressert til oss. Brukerundersøkelsen var helt anonymisert og frivillig å svare på.

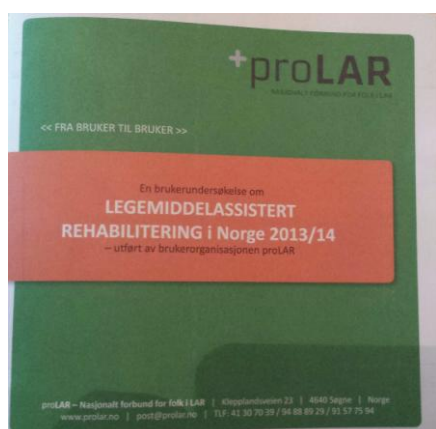
Til sammen ble 7500 eksemplarer ble trykket opp.

Dette ble sendt ut fra oss i desember 2013 og januar 2014 til alle som vi hadde klart å få en avtale med ift distribusjon direkte til pasientene i LAR.

Frist for innsendt materiale satte vi til 28 februar 2014.

proLAR skal etter å ha arbeidet med materiale, lage en større rapport om hva LAR brukerne mener om egen behandling, tilfredshet, aktivitet, bolig og helse. I tillegg hadde vi inne noen sensitive spørsmål om bruk av medikamentene og lekkasje.

Denne rapporten vil bli publisert på vår hjemmeside og lagt frem på SERAF sin LAR konferanse i 2014.

Implementering av retningslinjen «Gravide i LAR»

Brosjyren «Fra mamma til mamma»

proLAR har tidligere år arbeidet med implementering av retningslinjen for *gravide i LAR og oppfølging frem til barnet når skolealder.*

I 2013 fortsatte vi med vår ide om å lage et hefte/informasjonsbrosjyre som nybakte mødre og fedre kunne ha nytte av.

Tanken var at dette hefte skulle være tilgjengelig på alle landets sykehus som tar imot LAR fødsler og kvinnene på en god måte.

Det er innhentet og arbeidet med erfaringer fra mødre i LAR. Vi har et ønske om at mødres egne ord skal ha plass i brosjyren. Derfor har to mødre Lena Marie Brun og Line Garder Haga utarbeidet dikt og tekster til brosjyren. De har fått veiledning og hjelp fra Kristin Walstad som er skribent og veileder ved Batteriet Kirkens bymisjon.

Vi har ved utgangen av 2013 tatt kontakt med Helsedirektoratet for å få råd knyttet til det faglige innholdet i brosjyren. Det er begrenset hva vi har plass til av tekst, så det er viktig at det viktigste er med. Mødrene har uttrykt klare ønsker om hvilke anbefalinger de vil ha med, så vi håper å få sendt en god brosjyre i trykken.

Ligner alle andre barn.

“Der findes ingen undersøgelser som påviser at børn af heroin afhængige mødre i metadonbehandling adskiller sig udseendemæssigt fra andre børn.”

Hentet fra: “Mor med stofferfaring - Til deg der er gravid eller nybakt mor”
Xenia Zingenberg- Danmark

Brosjyren ble nesten ferdig i 2013 og vil bli klar for distribusjon i 2014.

Til slutt

På vegne av alle som har engasjert seg og deltatt i proLAR iløpet av 2013, vil vi takke for støtten fra medlemmer, fagfelt, pårørende og andre støttespillere for troen på vår organisasjon.

Det har igjen vært et spennende år. Vi har lært mye nytt, bla har vi engasjert oss mer inn på Helseforetak/sykehusene som brukermedvirkere, og tatt fatt på nye utfordringer.

LAR behandling har de siste årene gått mer mot en normalisering, slik det skal, men det er ennå mye å ta tak i. Flere og flere pasienter henter sine medisiner på apotek, og styrer selv hentetidspunkt. Det er noe vi er glade for.

Allikevel opplever vi alt for ofte at mange sliter, det er fortsatt store forskjeller avhengig av hvilke fylke eller region man tilhører. Historer om liten påvirkning av medikamentvalg, halvering av dose pga cannabisbruk, daglige henteordninger, liten fleksibilitet og andre belastende rammer gjør en hverdag ekstra vanskelig for mange.

Når vi i proLAR er deltagere i arbeidsgrupper og møter beslutningsmottakere har vi alltid dette med oss, vi har nok av eksempler på en dårlig praksis, og forteller om dette til de som kan legge nye rammer for oss som er i LAR. Helsedirektoratet er stadig i utvikling med nye veiledere, retningslinjer og annet arbeid innenfor rusfeltet, og er en viktig arena for oss til å ta opp dette i. Når LAR retningslinjen skal revideres i 2015 vil vi i proLAR gjøre vårt beste for å bedre det som pr i dag oppleves som "lenkesoning" og uverdige forhold.

Over 7350 mennesker er pr i dag i LAR systemet. Opprinnelig var det tenkt for ettpar hundre, den gang i 1998. Det krever selvfølgelig en utvikling og stort ansvar ift oppfølging og rehabilitering. LAR er anerkjent som en viktig, nødvendig og livsreddende behandling for opiatavhengige. Og det redder mange liv.

I proLAR er vi opptatt av at vi som brukere skal medvirke i eget behandlingsløp. Vi vet hva vi trenger, vi vet hvilke medikament som fungerer best, og vi ønsker å bli hørt! Samtidig ligger det et stort ansvar på oss som pasienter.

proLAR vil fortsette sitt arbeid, og håper at flere vil melde seg inn i vår organisasjon.

Takk for all støtte i 2013.

Mvh
Daglig leder i proLAR
Ronny Bjørnstad

